Stockholms universitet

Sociologiska institutionen

Modern Sociologisk Teori, 7,5 hp, Sociologi III

Kursbeskrivning VT 2025

Denna delkurs ger en fördjupad presentation av ett urval av moderna teoretiska perspektiv som fortfarande äger aktualitet inom sociologin. Som övergripande teman är kursen centrerad runt problematiken rörande förhållandet mellan strukturer och aktörer. Undervisningen sker främst i form av föreläsningar om teorier och begrepp som har haft stor betydelse för ämnets utveckling och seminarier som syftar till att fördjupa förståelsen av kursens innehåll och förmågan att applicera teorier och begrepp. Ingen undervisning är obligatorisk. Examinationen sker genom en hemtenta (se nedan). Mer aktuell information meddelas på kursens Athenaplats (athena.itslearning.com). **Kontakt med kursansvarig och seminarielärare sker via e-post, inte genom Athena.**

Delkursens lärandemål

I. Kunskaper och förståelse

Efter genomgången kurs skall deltagarna:
- kunna redogöra för innebörden av centrala sociologiska begrepp, teorier och perspektiv.
- kunna jämföra olika sociologiska teorier.
- kunna analysera sociologiska teoriers grundläggande antaganden, struktur och användningsområden.

II. Färdigheter och kompetenser

Efter genomgången kurs skall deltagarna
- utifrån sociologiska teorier kunna formulera sociologiskt relevanta frågeställningar.
- kunna använda sociologiska begrepp och teorier för att förstå och förklara sociala fenomen.

III. Värderingar och förhållningssätt

Efter genomgången kurs skall deltagarna
- visa öppenhet och kritiskt förhållningssätt mot olika sociologiska teoriers utgångspunkter och idéer.
- visa redlighet i återgivningen av dessa (utifrån litteraturen).

Kurslitteratur

(Kursdeltagare väljer antingen Månson eller Ritzer som lärobok. Notera att ett kapitel från Ritzer (Campbell & DeVault, ”Dorothy Smith”) är obligatorisk läsning)

Butler, J. 1988. “Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory.” *Theatre Journal* 40(4): 519-531. Via JSTOR på bibliotekets hemsida.

Calhoun, C. *et al.* (red.). 2012. *Contemporary Sociological Theory* (tredje upplagan). Malden, MA: Wiley-Blackwell. Äldre upplagor kan användas så länge alla relevanta kapitel finns med. Den senaste upplagan (2022) är den som säljs på campus och kan självfallet användas även den. Se instruktioner på nästa sida.

Campbell, M & DeVault M. 2011. ”Dorothy Smith.” Ss. 268-286 (kapitel 11) i Ritzer, G. (red.), *The Blackwell Companion to Major Social Theorists, Vol 2*. Malden, MA: Blackwell. E-bok via biblioteket. (Se ”Ritzer” nedan)

Drabinski, John. 2019. “Frantz Fanon.” I Zalta, E. N. (red.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. https://plato.stanford.edu/archives/spr2019/entries/frantz-fanon

Månsson, P. (red.). 2015. *Moderna samhällsteorier: Traditioner, riktningar, teoretiker* (9:e upplagan). Lund: Studentlitteratur. Äldre versioner kan användas så länge alla relevanta kapitel finns med.

Nayar, PK. 2012. *Frantz Fanon*. Abingdon, UK: Taylor and Francis. E-bok via biblioteket (Kapitel 1).

Ritzer, G. (red.). 2011. *The Blackwell Companion to Major Social Theorists, Vol 2*. Malden, MA: Blackwell. E-bok via biblioteket (notera att bibliotekets hemsida listar denna som ”Vol 1”. Följ bara länken till boken så hittar ni kapitlen i fråga lite längre ner på sidan.

Undervisning
(Notera att dagar och tider kan komma att ändras. Aktuellt schema hittas på kursens Athenaplats)

Notera att kapitel från Calhoun m.fl. är listade i schemat nedan såsom de förekommer i den tredje upplagan (2012). För de av er som har den fjärde upplagan (2022), vänligen se filen ”Calhoun m.fl. kapitelguide” i Athena (Innehåll → Kursdokument → Litteratur) för en ”översättning”.

Datum och tid	**Lokal**	**Undervisningsform**	**Innehåll och läsanvisningar (siffror anger kapitel i bok, kapitel inom parentes är rekommenderade men inte obligatoriska)**
Tis 21/1 14:00-16:00	Hörsal 3	Föreläsning	**Introduktion** Månson: 1 (rekommenderad läsning, ej obligatorisk)
Ons 22/1 14:00-16:00	Hörsal 7	Föreläsning	**Pierre Bourdieu** Månson: 11 **alt.** Ritzer: 15 Calhoun et al.: 22, 23, (24)
Tors 23/1 14:00-16:00	Hörsal 5	Föreläsning	**Michel Foucault** Månson: 10 **alt.** Ritzer: 10 Calhoun et al.: 19, 20, 21
Fre 24/1 09.00-12.00 Mån 27/1 13.00-16.00	D307 B800	Seminarium Grupp A Grupp B	**Bourdieu och Foucault**
Tis 28/1 14:00-16:00	Hörsal 3	Föreläsning	**Anthony Giddens** Månson: 12 **alt.** Ritzer: 18 Calhoun et al.: 18, 35
Ons 29/1 12:00-14:00	Hörsal 5	Föreläsning	**Jürgen Habermas** Månson: 9 **alt.** Ritzer: 14 Calhoun et al.: 31, 32, (30)
Fre 31/1 09.00-12.00 Mån 3/2 13.00-16.00	D315 F389	Seminarium Grupp A Grupp B	**Giddens och Habermas**
Tis 4/2 14:00-16:00	Hörsal 7	Föreläsning	**Dorothy Smith** Campbell & DeVault Calhoun et al.: 26 Butler
Ons 5/2 12:00-14:00	Hörsal 3	Föreläsning	**Frantz Fanon** Nayar: ss. 16-26 Calhoun et al.: 28, (29) Drabinski
Fre 7/2 09.00-12.00 Mån 10/2 13.00-16.00	D315 E387	Seminarium Grupp A Grupp B	**Dorothy Smith och Frantz Fanon**
Tis 11/2 14:00-16:00	Zoom	Föreläsning	**Sammanfattning**

Seminarier

Seminarierna är till för att främja förståelsen av litteraturen genom att fördjupa diskussionen av vissa aspekter av teorierna som kursen handlar om, hur de kan tillämpas och vad som skiljer dem åt respektive förenar dem. Avsikten är att du ska utnyttja dessa tillfällen för att ventilera din egen läsning av litteraturen genom diskussion och utbyte av olika tolkningar och synpunkter.

För att seminarierna ska bli givande och intressanta är det därför mycket viktigt att du i förväg läst litteraturen och helst diskuterat med dina kurskamrater. *Din egen förberedelse inför och ditt engagemang under seminarierna är helt avgörande för diskussionernas innehåll och kvalitet!* Tanken är alltså inte att seminarieläraren ska hålla en förkortad föreläsning eller frågestund – självklart kan frågor besvaras, men syftet är att du och dina studiekamrater ska diskutera själva.

Studenter väljer själva vilken seminariegrupp de vill tillhöra och registrerar sig för dessa under kursens första vecka. Mer information ges vid den första föreläsningen.

Examination

Delkursen tenteras genom en hemtentamen. **Hemtentan läggs ut senast 16.00 den 11/2 och lämnas in senast klockan 23.59 tisdagen den 18/2**. **Studenter måste anmäla sig för denna i Ladok senast 4/2 för att kunna skriva tentan.** Betygssättningen utgår från i vilken grad den inlämnande texten visar kunskaper om och förståelse av de teorier och teoretiker som tas upp i kursen, förmåga att jämföra dessa på ett sakligt och konstruktivt sätt, samt förmåga att förhålla sig till deras tillämpning på olika problemområden. För ett bra betyg krävs utförliga svar som demonstrerar nyanserad kunskap och avancerad förståelse av den art som odlas vid seminarierna. Sidreferenser krävs både vid direkta citat **och** vid sammanfattningar. **Betyg meddelas i Athena och Ladok 15 arbetsdagar efter inlämning, alltså 11/3 (senast midnatt).**

Hemtentan måste lämnas in vid angivet datum och klockslag. **Inlämning i Athena som Word-fil (ej PDF)**. Vänligen observera att detta innebär automatisk plagieringskontroll. Inlämnade tentor anonymiseras automatiskt i Athena utan behov av individuella anonymiseringskoder. **Namn, personnummer, eller annan identifierande information ska därför inte förekomma i den inlämnade filen**.

Studenter som har rätt till särskilt stöd **måste** kontakta Maria Lind (studievagledare@sociology.su.se) senast två veckor innan tentan publiceras (dvs 28/1) för att fastställa vilka villkor som gäller.

Omtentamen sker i form av en hemtenta som görs tillgänglig i Athena tisdagen den 8/4 (senast klockan 16.00) och lämnas in i Athena senast klockan 23.59 tisdagen den 15/4. **Studenter anmäler sig för denna i Ladok under anmälningsperioden som löper 25/3–1/4**.

Plagiering och fusk

Fusk och plagiering betraktas vid Stockholms universitet som allvarligt och Sociologiska institutionen anmäler alla misstankar om fusk och plagiering till disciplinnämnden. Om du befinns skyldig kan du stängas av från alla dina studier vid Stockholms universitet. Vi har haft problem med plagiering tidigare terminer och anmält ett flertal studenter till disciplinnämnden. Samtliga dessa har funnits skyldiga och stängts av från sina studier vid universitetet. Ta därför denna varning på allvar – plagiera/fuska inte!

Betygskriterier

Allt som gäller för ”bra” förutsätter det som står under ”godkänt”. Omdömet “bra” på ett kriterium ger tre poäng, “godkänt” ger två poäng och “underkänt” ger en poäng. För A på kursen krävs 12 poäng, för B krävs 11 poäng, för C krävs 10 poäng, för D krävs 9 poäng, för E krävs 8 poäng, för Fx krävs 6 poäng. 5 poäng eller lägre resulterar i betyget F.

Om du har fått betyget Fx eller F på examinationen har du rätt att genomgå ytterligare prov (så länge kursen ges) för att uppnå lägst betyget E. **Observera att omtenta normalt gäller för både betyg Fx och F**. Komplettering av hemtentamen *kan i undantagsfall* medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska i sådana fall lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär; mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang, används betyget E. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A–E. Om du har fått lägst betyget E på tentamen får du inte genomgå förnyat prov för att försöka få ett högre betyg.

Betygskriterium/ Bedömning	**Redogörelse av begrepp och antaganden**	**Jämförelse av begrepp**	**Användning av begrepp**	**Förhållningssätt**
Bra (3 poäng)	Utförlig redogörelse av begrepp, teorier och antaganden	Klar, utförlig och analyserande jämförelse	Övertygande och självständig användning av begrepp	Kritiskt och självständigt förhållningssätt till litteraturen
Godkänt (2 poäng)	Tydlig redogörelse av begrepp, teorier och antaganden	Tydligt försök att ange skillnader och likheter mellan begrepp	Relevant och tydlig användning av begrepp	Öppet förhållningssätt gentemot litteraturen
Underkänt (1 poäng)	Oklar redogörelse, centrala aspekter saknas	Oklar jämförelse, centrala jämförelsepunkter saknas	Användning av irrelevanta begrepp, otydlig applicering	Osjälvständigt förhållningssätt

Lärare

Daniel Ritter (kursansvarig/föreläsare, nås via e-post: daniel.ritter@sociology.su.se)
Erik Lindvall (seminarielärare, nås via e-post: erik.lindvall@sociology.su.se)